

A1.40 Sports et exercice

- Poznaj sporty
- Porozmawiaj o uprawianych przez Ciebie sportach

Le stade	<i>(stadion)</i>	Le match	<i>(mec)</i>
Le basketball	<i>(koszykówka)</i>	Faire de la course à pied	<i>(biegać)</i>
Le football	<i>(piłka nożna)</i>	Jouer au tennis	<i>(grać w tenisa)</i>
Le handball	<i>(piłka ręczna)</i>	Gagner	<i>(wygrać)</i>
Le judo	<i>(judo)</i>	Perdre	<i>(przegrać)</i>
Le rugby	<i>(rugby)</i>	Être sportif (sportive)	<i>(być wysportowanym (wysportowaną))</i>
Le ski	<i>(narciarstwo)</i>		

1. Dialog: Madame Richard demande des conseils à son médecin pour perdre du poids. (QR: Audio)

Médecin:	Bonjour Madame Richard, comment allez-vous ?	<i>(Dzień dobry, Pani Richard, jak się Pani miewa?)</i>
Madame Richard:	Ça va, docteur, mais je voudrais perdre un peu de poids.	<i>(W porządku, doktorze, ale chciałabym trochę schudnąć.)</i>
Médecin:	Je vous conseille de marcher : au moins trente minutes par jour.	<i>(Radziłbym spacerować: przynajmniej trzydzieści minut dziennie.)</i>
Madame Richard:	Ça suffit pour perdre du poids ?	<i>(Czy to wystarczy, żeby schudnąć?)</i>
Médecin:	C'est déjà très bien. Vous pouvez aussi commencer la musculation.	<i>(To już bardzo dobrze. Można też zacząć trening siłowy.)</i>
Madame Richard:	Combien de fois par semaine ?	<i>(Jak często w tygodniu?)</i>
Médecin:	Deux ou trois fois par semaine, c'est bien.	<i>(Dwa lub trzy razy w tygodniu będzie dobrze.)</i>
Madame Richard:	D'accord, merci !	<i>(Dobrze, dziękuję!)</i>

1. Quel conseil le médecin donne-t-il en premier ? *(Jaką radę lekarz daje najpierw?)*
  - a. Faire du judo
  - b. Jouer au tennis
  - c. Marcher trente minutes par jour
  - d. Aller au stade pour un match
2. Combien de fois par semaine le médecin recommande-t-il la musculation ? *(Ile razy w tygodniu lekarz zaleca trening siłowy?)*
  - a. Une fois par semaine
  - b. Une fois par mois
  - c. Tous les jours
  - d. Deux ou trois fois par semaine

1-c 2-d

2. Gramatyka: Le passé composé avec "être"

Passé composé jest używany do mówienia o czynnościach w przeszłości, które są zakończone.

1. W passé composé używamy czasownika posiłkowego "être" z czasownikami ruchu (np.: venir -> "je suis venu/e") oraz z czasownikami zwrotnymi (np.: se réveiller -> "je me suis réveillé/e").
2. Z czasownikiem posiłkowym "être" imiesłów czasu przeszłego (participe passé) zgadza się co do rodzaju i liczby z podmiotem (dodajemy "e" dla rodzaju żeńskiego, "s" dla liczby mnogiej rodzaju męskiego oraz "es" dla liczby mnogiej rodzaju żeńskiego).

Être (Być)	Exemples : Être + participe passé au masculin (Przykłady: Être + imiesłów czasu przeszłego w rodzaju męskim)	Exemples : Être + participe passé au féminin (Przykłady: Être + imiesłów czasu przeszłego w rodzaju żeńskim)
Je suis (Ja jestem)	Je suis allé au judo. (Ja poszedłem na judo.)	Je suis allée au judo. (Ja poszłam na judo.)
Tu es (Ty jesteś)	Tu es venu chez moi. (Ty przyszedłeś do mnie.)	Tu es venue chez moi. (Ty przyszłaś do mnie.)
Il/Elle/On est (On/Ona/On jest)	Son frère est rentré du match. (Jego brat wrócił z meczu.)	Sa sœur est rentrée du match. (Jego siostra wróciła z meczu.)
Nous sommes (My jesteśmy)	Nous sommes sortis dans le jardin. (My wyszliśmy do ogrodu.)	Nous sommes sorties dans le jardin. (My wyszłyśmy do ogrodu.)
Vous êtes (Wy/Państwo jesteście)	Vous êtes arrivés au restaurant. (Wy/Państwo przybyliście do restauracji.)	Vous êtes arrivées au restaurant. (Wy/Państwo przybyłyście do restauracji.)
Ils/Elles sont (Oni/One są)	Les joueurs sont entrés dans le stade. (Zawodnicy weszli na stadion.)	Les joueuses sont entrées dans le stade. (Zawodniczki weszły na stadion.)

Z zaimkiem "on" imiesłów czasu przeszłego może, ale nie musi, zgadzać się w liczbie mnogiej: obie formy są poprawne (np.: "On est rentré tard" ou "On est rentrés tard").

1. Je _____ au stade après le travail. (Poszedłem na stadion po pracy.)
 a. suis allé   b. suis allée   c. est allé   d. ai allé
2. Marie _____ au match de football samedi. (Marie przyszła na mecz piłki nożnej w sobotę.)
 a. sont venue   b. est venue   c. a venu   d. est venu
3. Nous _____ après le match. (Wróciliśmy po meczu.)
 a. êtes rentrés   b. avons rentré   c. sommes rentré   d. sommes rentrés
4. Elles _____ au club de judo à 18 h. (One przybyły do klubu judo o 18:00.)
 a. sont arrivées   b. sont arrivés   c. sont arrivée   d. ont arrivées

1. suis allé 2. est venue 3. sommes rentrés 4. sont arrivées

3. Gramatyka: Le passé composé z "avoir".

Passé composé jest używany do mówienia o działaniach w przeszłości, które są zakończone.

1. Passé composé tworzy się głównie z czasownikiem posiłkowym "avoir".
2. Z czasownikiem posiłkowym "avoir" imiesłów czasu przeszłego zasadniczo się nie zmienia, ale zgadza się w rodzaju i liczbie z dopełnieniem bliższym (COD), jeśli stoi ono **przed** czasownikiem (dodajemy "e" w rodzaju żeńskim, "s" w liczbie mnogiej rodzaju męskiego oraz "es" w liczbie mnogiej rodzaju żeńskiego).

Avoir (Mieć)	Exemples Avoir + participe passé (Przykłady: avoir + imiesłów czasu przeszłego)
J' ai (Ja mam)	J' ai pensé à toi hier. (Wczoraj myślałem/myślałam o tobie.)
Tu as (Ty masz)	Tu as gagné les courses. (Wygrałeś/wygrałaś wyścigi.)
Il/Elle/On a (On/Ona/My mamy)	Elle a marqué deux buts. (Ona strzeliła dwa gole.)
Nous avons (My mamy)	Nous avons couru ce matin. (Biegaliśmy/biegałyśmy dziś rano.)
Vous avez (Wy/Pan/Pani macie/ma)	Vous avez perdu le match. (Przeegraliście/przegrałyście mecz.)
Ils/Elles ont (Oni/One mają)	Elles ont mangé une pomme (One zjadły jabłko)

1. Après le travail, j' _____ joué au tennis avec mon collègue. (Po pracy zagrałem w tenisa z kolegą.)
 a. as   b. a   c. suis   d. ai
2. Tu _____ perdu le match hier au stade. (Przegrałeś mecz wczoraj na stadionie.)
 a. avais   b. es   c. as   d. a
3. Nous _____ couru 30 minutes ce matin. (Biegaliśmy 30 minut dziś rano.)
 a. sommes   b. avez   c. ont   d. avons
4. Elles _____ gagné le match de handball. (One wygrały mecz piłki ręcznej.)
 a. sont   b. avez   c. a   d. ont

1. ai 2. as 3. avons 4. ont

4. Ćwiczenia

1. Dopasuj każdy początek do właściwego zakończenia.

1. Je fais de la course à pied	a. après le travail ?
2. On a gagné	b. le dimanche matin.
3. Tu joues au tennis	c. le match hier soir.
4. Je suis allé au stade	d. avec des collègues.

1-b: Biegam w niedzielny poranek. **2-c:** Wygraliśmy mecz wczoraj wieczorem. **3-a:** Grasz w tenisa po pracy? **4-d:** Poszedłem na stadion z kolegami.

2. Zapisy do klubu sportowego (urząd miejski) (QR: Audio)

Wypełnij luki: stade, couru, perdu, course, gagné

La mairie propose un club de sport. Lundi : (1) _____ à pied au (2) _____.
Mardi : judo. Jeudi : tennis. Samedi : match de football pour débutants. Les groupes sont petits.
Inscription en ligne ou à l'accueil.

Hier, le club est allé au stade et nous avons (3) _____ 20 minutes. L'équipe a (4) _____ un petit match et nous avons (5) _____ un autre. Activité pour personnes sportives ou débutantes.

Urząd miejski proponuje klub sportowy. W poniedziałek: bieganie na stadionie. We wtorek: judo. W czwartek: tenis. W sobotę: mecz piłki nożnej dla początkujących. Grupy są małe. Zapisy online lub w recepcji.

Wczoraj klub poszedł na stadion i biegaliśmy 20 minut. Drużyna wygrała jeden mały mecz, a inny przegraliśmy. Zajęcia dla osób aktywnych lub początkujących.

(1) course, (2) stade, (3) couru, (4) gagné, (5) perdu

3. Posłuchaj fragmentów audio i wybierz poprawne rozwiązanie. (QR: Audio)

1. Où Claire propose-t-elle de se retrouver ce soir ? (*Gdzie Claire proponuje spotkać się dziś wieczorem?*)
a. À la maison	b. Au stade
c. Au club de judo	
2. Quel est le résultat pour son équipe ? (*Jaki jest wynik jego drużyny?*)
a. Elle a perdu	b. Elle a gagné
c. Elle a fait match nul	

1-b 2-a

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Hier soir, j' _____ au stade (Wczoraj wieczorem pobiegłem na stadion z kolegą po pracy.)
a. as couru   b. ai couri   c. ai couru   d. suis couru
2. Samedi, notre équipe _____ (W sobotę nasza drużyna wygrała mecz piłki nożnej.)
_____ le match de football.
a. est gagné   b. a gagner   c. ont gagné   d. a gagné
3. Après le rugby, tu _____ (Po rugby biegałem dziesięć minut, żeby się rozgrzać.)
dix minutes pour t'échauffer.
a. a couru   b. as couru   c. as courus   d. es couru
1. ai couru 2. a gagné 3. as couru

5. Odgrywanie ról - dialogi (QR: Audio)

a. Après le match au stade

- Camille** (collègue): *Alors, Thomas, le match au stade, c'était bien ?*
(No więc, Thomas, mecz na stadionie — jak było?)
- Thomas** (collègue): *Oui, super : c'était du football, mais on a perdu.*
(Tak, super: to było futbol, ale przegraliśmy.)
- Camille** (collègue): *Ah mince... moi je suis sportive, je fais de la course à pied.*
(Och, szkoda... Ja jestem aktywna, biegam.)
- Thomas** (collègue): *Moi aussi, et le week-end je joue au tennis.*
(Ja też, a w weekend gram w tenisa.)

1. Ils sont où : au stade ou à la maison ?
-

b. Choisir un sport au club

- Nadia (amie):** *Tu veux faire du sport cette semaine ?*
(Chcesz uprawiać sport w tym tygodniu?)
- Julien (ami):** *Oui, je veux essayer le judo.*
(Tak, chcę spróbować judo.)
- Nadia (amie):** *D'accord, sinon il y a aussi le rugby, le basketball et le handball.*
(Dobrze, a oprócz tego jest też rugby, koszykówka i piłka ręczna.)
- Julien (ami):** *Je prends le judo, et en hiver je fais du ski.*
(Biorę judo, a zimą jeżdżę na nartach.)

1. Quels sports Nadia propose-t-elle ?
-

6. Ćwiczenia w parach lub z nauczycielem. (QR: AI+)

1. Un collègue te parle à la pause et te demande si tu fais du sport. Réponds et dis quel sport tu pratiques. (Utilise : être sportif/sportive, faire, souvent)

2. Tu veux faire du sport avec un ami après le travail. Propose une activité simple et demande si c'est OK. (Utilise : jouer au tennis, ce soir, avec toi)

7. Pisanie: WhatsApp (QR: AI+)

Salut !

Je suis **Karim** (du bureau). Samedi matin, je vais faire **de la course à pied** au parc vers 9h. Tu veux venir ? Après, on peut boire un café.

Tu fais quel sport en ce moment ? Tu es plutôt **sportif/sportive** ?

À bientôt,
Karim

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Salut Karim, merci pour ton message. / Samedi, je peux / je ne peux pas venir, parce que... / En ce moment, je fais... (tennis / football / marche).*

Ważne czasowniki

Courir (*biegać*)

Passé composé

je/j'	ai couru
tu	as couru
il/elle/on	a couru
nous	avons couru
vous	avez couru
ils/elles	ont couru

Gagner (*wygrać*)

Passé composé

ai gagné
as gagné
a gagné
avons gagné
avez gagné
ont gagné